

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 17 grudnia 2015 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Demokracja Bezpośrednia o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2014 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924 oraz z 2015 r. poz. 1064 i 1485)

postanawia

przyjąć sprawozdanie partii politycznej Demokracja Bezpośrednia o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2014 r. **ze wskazaniem uchybień** polegających na naruszeniu art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Demokracja Bezpośrednia (EwP 322) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2014 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. Nr 33, poz. 269). Partia potwierdziła, że sprawozdanie zostało podpisane zgodnie z wymaganą reprezentacją.

Do sprawozdania załączono opinię i raport biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, z badania sprawozdania w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy Partii.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów, opinii i raportu biegłego rewidenta oraz wyjaśnień i uzupełnień złożonych przez skarbnika Partii, stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych w części dotyczącej źródeł pozyskania środków (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Demokracja Bezpośrednia wykazała przychody/wpływy w łącznej wysokości 73 535,08 zł. W ramach tych środków, jak wykazała Partia, na rachunkach bankowych o nr 20 1540 1287 2001 9102 9887 0001 i o nr 90 1540 1287 2001 9102 9887 0002, otwartych w Banku Ochrony Środowiska S.A. I Oddział w Warszawie, oraz na rachunku o nr 12 1060 0076 0000 3280 0006 0939 otwartym we wrześniu 2014 r. w Banku BPH S.A. Oddział w Warszawie, zgromadziła środki w łącznej wysokości 69 359,35 zł, które pochodziły ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednego wpłacającego kwoty minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (9 098,00 zł), z darowizn pieniężnych (59 950,99 zł), z odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych (0,36 zł), ze sprzedaży należących do partii składników majątkowych (260,00 zł) oraz z nadwyżek środków zgromadzonych w kasie, przekazanych następnie na rachunek bankowy Partii (50,00 zł).

Wpłaty składek i darowizn dokonane na rachunki bankowe Partii przez osoby fizyczne pochodziły, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, od obywateli polskich, mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 ustawy o partiach politycznych, a ich forma była zgodna z określoną w art. 25 ust. 5 tej ustawy.

Środki finansowe w kwocie 260,00 zł, wykazane przez Partię w części A pkt I ppkt 4, jako pochodzące ze sprzedaży należących do Partii składników majątkowych, powinny być jednak wykazane w części A pkt I ppkt 5 sprawozdania, jako pochodzące z działalności własnej, o której mowa w art. 27 ustawy o partiach politycznych, tj. między innymi ze sprzedaży tekstu statutu lub programu partii, a także przedmiotów symbolizujących partię i wydawnictw popularyzujących cele

i działalność partii politycznej. Środki te pochodziły bowiem ze sprzedaży przypinek i koszulek z logo DB.

Poza wymienionymi środkami finansowymi, partia Demokracja Bezpośrednia wykazała, że z pozostałych źródeł niewymienionych wyżej pozyskała środki w kwocie 1 568,99 zł; z wartości niepieniężnych w postaci użyczenia lokalu 1 800,00 zł oraz ze środków wpłaconych do kasy Partii 856,74 zł. Na środki wpłacone do kasy Partii składały się składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (850,00 zł) i inne wpłaty/darowizny w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników (6,74 zł). Część środków zgromadzonych w kasie Partii w kwocie łącznej 50,00 zł została odprowadzona na rachunek bankowy Partii. Do środków przekazanych z kasy Partii na jej rachunek bankowy zaliczone zostały te, które do kasy wpłacono jako inne wpłaty/darowizny. Oznacza to, że w kasie Partii pozostawione zostały środki finansowe zgodnie z art. 26a ustawy o partiach politycznych.

Z analizy historii rachunków bankowych Partii oraz z wyjaśnień jej skarbnika z dnia 30.10.2015 r. wynika jednak, że z pozostałych źródeł niewymienionych we wcześniejszych pozycjach sprawozdania Partia nie pozyskała żadnych środków. Na wykazaną w części A pkt IV sprawozdania kwotę 1 568,99 zł faktycznie składały się darowizny 313,83 zł (38,04 zł + 0,10 zł + 0,18 zł + 275,51 zł) i przychody Partii ze sprzedaży znaczków symbolizujących Partię (1 255,16 zł).

Oznacza to, że w części A pkt IV sprawozdania Demokracji Bezpośredniej wykazane powinno zostać "0" (zero). Jednocześnie w części A pkt I ppkt 1 lit b sprawozdania (darowizny pieniężne) wykazana powinna być łączna kwota 60 264,82 zł (59 950,99 zł + 313,83 zł), a w części A pkt I ppkt 5 (środki pochodzące z działalności własnej partii, o której mowa w art. 27 ustawy o partiach politycznych) łączna kwota 1 515,16 zł (260,00 zł + 1 255,16 zł). W związku z powyższym w części A pkt I ppkt 1 sprawozdania (środki pochodzące od osób fizycznych — ogółem) powinna zostać wykazana kwota 69 362,82 zł zamiast kwoty 69 048,99 zł. To natomiast powoduje, że w części A pkt I sprawozdania (środki pieniężne wpłacone na rachunki bankowe partii) wykazane powinny zostać środki w kwocie 70 928,34 zł (69 362,82 zł + 0,36 zł + 1 515,16 zł + 50,00 zł). Łączne przychody lub wpływy partii Demokracja Bezpośrednia w 2014 r. faktycznie wyniosły 73 535,08 zł.

Ponadto analiza załączonych do sprawozdania dokumentów wskazuje, że także wykaz osób wpłacających na rzecz Partii darowizny pieniężne, wymagany

w części A pkt I ppkt l lit. b sprawozdania finansowego partii, którego wzór określony został we wskazanym wyżej załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów, sporządzony został niewłaściwie. Nie zostały w nim bowiem wykazane wszystkie osoby dokonujące wpłat darowizn na rzecz Partii. Nie zostały w nim ujęte osoby dokonujące wpłat darowizn na rzecz Partii za pośrednictwem systemów PayPal i eCard. W złożonych w tej sprawie przez Partię wyjaśnieniach i uzupełnieniach podane zostały natomiast błędne kwoty wpłat darowizn, tj. wykazane zostały kwoty, jakie osoby fizyczne wpłaciły na rzecz systemu eCard, a nie te, które faktycznie przekazane zostały przez te osoby na rzecz Partii (zał. nr 2/2). Skarbnik Partii złożył natomiast wyjaśnienia potwierdzające, że wszystkie wpłaty darowizn dokonywane były przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a zatem zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy. Wpłaty te mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 ustawy o partiach politycznych, a ich forma była zgodna z określoną w art. 25 ust. 5 ustawy.

W okresie sprawozdawczym Partia posiadała dwa rachunki Funduszu Wyborczego. Pierwszy z nich, o nr 63 1540 1287 2001 9102 9887 0003, został otwarty w 2013 r. w Banku Ochrony Środowiska I Oddział w Warszawie. Zastrzeżenie, że wpłaty mogą być dokonywane na rzecz Funduszu Wyborczego wyłącznie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą zostało wprowadzone do umowy tego rachunku aneksem z dnia 11 września 2014 r. Rachunek ten został zlikwidowany 30 grudnia 2014 r.

Na podstawie umowy z dnia 12.09.2014 r. i załącznika nr 5 do niej z dnia 26.09.2014 r., podpisanych z Bankiem BPH S.A. Oddział w Warszawie, Partia otworzyła rachunek Funduszu Wyborczego o nr 51 1060 0076 0000 3300 0080 1249. Do umowy o otwarciu tego rachunku wprowadzone zostało zastrzeżenie, że wpłaty mogą być dokonywane na rzecz Funduszu Wyborczego wyłącznie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

Saldo pierwszego ze wskazanych rachunków Funduszu Wyborczego w dniu 1 stycznia 2014 r. wynosiło 19,50 zł.

Jedyną wpłatą dokonaną na drugi z wymienionych rachunków Funduszu Wyborczego Partii było przekazanie w dniu 30 grudnia 2014 r. środków w kwocie 15,00 zł stanowiących saldo zamykanego rachunku Funduszu Wyborczego w BOŚ I O/Warszawa. A zatem saldo Funduszu Wyborczego Demokracji Bezpośredniej na koniec 2014 r. wyniosło 15,00 zł.

W części sprawozdania dotyczącej wpływów i wydatków Funduszu

Wyborczego Demokracji Bezpośredniej Partia ta wykazała, że w okresie sprawozdawczym przychody/wpływy jej Funduszu Wyborczego wyniosły 60 443,70 zł. Wszystkie te środki gromadzone były na wskazanych wyżej rachunkach bankowych. Według tej części sprawozdania Partii, na kwotę tę składały się środki pochodzące od trzech osób fizycznych (5 017,00 zł), z wpłat własnych z rachunku bieżącego Partii (55 426,67 zł) oraz z odsetek od środków na rachunku bankowym (0,03 zł).

Jak wskazuje jednak badanie dokumentacji finansowej załączonej do sprawozdania Partii oraz opinia i raport biegłego rewidenta, z wpłat własnych Demokracja Bezpośrednia pozyskała w 2014 r. środki w kwocie 55 427,67 zł, a nie 55 426,67 zł. Partia nie wykazała także w części sprawozdania dotyczącej jej Funduszu Wyborczego, część A pkt I ppkt 5 (inne), nadwyżek środków finansowych Komitetów Wyborczych Demokracji Bezpośredniej, uczestniczących w wyborach przeprowadzonych w 2014 r., w łącznej kwocie 461,37 zł, przekazanych po likwidacji rachunków bankowych tych Komitetów Funduszowi Wyborczemu Partii. Oznacza to, że przychody wpływy Funduszu Wyborczego Partii w 2015 r. wyniosły 60 906,07 zł, a nie, jak Partia wskazała w sprawozdaniu, 60 443,70 zł. Potwierdził to skarbnik Partii w wyjaśnieniu z dnia 30.10.2015 r.

Wpłaty od osób fizycznych pochodziły od obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 36a ust. 1 ustawy, a ich forma była zgodna z określoną w art. 36a ust. 3 ustawy.

Wydatki Funduszu Wyborczego Demokracji Bezpośredniej w 2014 r. zostały wykazane w kwocie 60 910,57 zł. Kwota łączna 60 722,07 zł przeznaczona została na wydatki związane z udziałem Partii w wyborach, z czego kwota 12 791,20 zł na finansowanie udziału Partii w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, 13 470,17 zł w wyborach organów samorządu terytorialnego, 34 460,70 zł w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Kwota 188,50 zł została natomiast przeznaczona na koszty bankowe związane z prowadzeniem rachunków Funduszu Wyborczego.

Powyższe analizy i wynikające z nich wnioski wskazują, że partia polityczna Demokracja Bezpośrednia złożyła sprawozdanie finansowe sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym zarówno w części dotyczącej jej bieżących przychodów lub wpływów, jak i w części dotyczącej jej Funduszu Wyborczego. Narusza to ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy

o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Zgodnie z art. 38a ustawy, stwierdzone uchybienia nie stanowią przesłanki do odrzucenia sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego załączonych oraz udzielonych przez Partię wyjaśnień, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wojciech Hermeliński*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Bluś, Zbigniew Cieślak,*
Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Wojciech Kręcisz, Janusz Niemcewicz,
Krzysztof Strzelczyk